

Dosarul nr. 3r-129/24
2-18169272-01-3r-07052024

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud.V. Sîrbu, A. Braga, V. Negru)

DECIZIE

26 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător
judecători

Stela Procopciuc
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând recursul depus de Radu Bîrcă,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea lui Radu Bîrcă cu
privire la inițierea procedurii de executare a hotărârii judecătorești,
împotriva încheierii din 15 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost încetată procedura de executare a hotărârii judecătorești inițiată la cererea lui
Radu Bîrcă,

c o n s t a t ă :

La 03 iulie 2018 Radu Bîrcă a depus cerere de chemare în judecată în
procedura contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări
Sociale cu privire la anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului
administrativ individual favorabil și repararea prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 26 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a
fost anulată decizia de refuz nr. 51 din 24 mai 2018 a Casei Naționale de Asigurări
Sociale și s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul
administrativ individual, prin care să dispună recalcularea pensiei care i se cuvine
lui Radu Bîrcă, ținându-se cont de salariul funcției, salariul pentru grad special,
sporul procentual pentru vechime în serviciu, primite înainte de concediere, precum
și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente primite în ultimul
an de serviciu, precedente concedierii din 29 martie 2018. În rest, în partea încasării
prejudiciului moral în sumă de 10 000 de lei, acțiunea s-a respins. S-a încasat din
contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul lui Radu Bîrcă suma de
6 500 de lei cu titlu de asistență juridică.

Prin încheierea din 17 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost considerat
inadmisibil apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva
hotărârii din 26 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, pe motiv că
motivarea apelului nu a fost depusă.

Prin decizia din 07 octombrie 2020 a Curții Supreme de Justiție a fost respins
recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut încheierea din
17 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

La data de 31 decembrie 2021 Radu Bîrcă a depus la Curtea de Apel Chișinău
cerere privind inițierea procedurii de executare a documentului executoriu -
hotărârea din 26 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin încheierea din 28 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost încetată procedura de executare inițiată la cererea lui Radu Bîrcă privind executarea hotărârii nr. 3-1898/2019 din 26 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani,.

Prin decizia din 04 mai 2022 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul depus de Radu Bîrcă, s-a anulat încheierea din 28 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău și s-a restituit cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 15 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost încetată procedura de executare inițiată la cererea lui Radu Bîrcă privind executarea hotărârii nr. 3-1898/2019 din 26 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

La 25 aprilie 2024, prin intermediul poștei electronice, Radu Bîrcă a depus recurs, ulterior confirmat olograf, împotriva încheierii din 15 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii cu emiterea unei noi decizii privind executarea integrală a hotărârii judecătorești.

În argumentarea cererii de recurs, recurentul Radu Bîrcă a indicat că nu este de acord cu încheierea menționată, deoarece instanța de judecată nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

A notat că instanța de judecată nu a luat în considerare că prin decizia din 01 octombrie 2021 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru nu a fost executată integral și în modul corespunzător hotărârea din 26 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, deoarece, la adoptarea deciziei a stat la bază nu numai certificatul nr. 34/5-96 din 10 aprilie 2018 emis de către Inspectoratul General al Poliției, dar și un șir de documente (ordine), ce confirmă primirea premiilor în calitate de recompense pentru activitatea sânguincioasă, emise de aceeași autoritate publică, care au fost prezentate instanței în cadrul examinării acțiunii, fiind anexate la caz, iar copiile fiind expediate în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale și care confirmă toate drepturile bănești, din care urma a fi calculată pensia.

Recurentul a explicat că prin decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sectorul Centru din 01 octombrie 2021 s-a stabilit stagiul necesar pentru stabilirea pensiei de 23 ani și 6 luni, deși a obținut dreptul la pensie la 26 februarie 2015 în conformitate cu art. 13 lit. a) din Legea nr. 1544/1993, iar la data de 28 martie 2018 avea activați 3 ani compleți peste vechimea în muncă stabilită la art. 13 lit. a) din Legea nr. 1544/1993, fapt indicat de mai multe ori de către Curtea de Apel Chișinău în încheierea din 15 aprilie 2023. Astfel, în temeiul art. 14 lit. a) din Legea nr. 1544/1993, pentru fiecare an complet de vechime în serviciu peste vechimea stabilită urma să se adauge 3 % din sumele respective ale soldei, adică urma să fie stabilită pensia în mărime de 59% din suma soldei, dar nu 56% cum a stabilit Casa Teritorială de Asigurări Sociale sectorul Centru.

A mai menționat că în încheierea din 15 aprilie 2024 instanța de judecată a indicat de mai multe ori că pensia lui Radu Bîrcă a fost recalculată de Casa Națională de Asigurări Sociale, însă decizia din 01 octombrie 2021 a Casei Naționale de Asigurări Sociale este de stabilire a pensiei, deși conform hotărârii din 26 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, Casa Națională de Asigurări Sociale a fost obligată să dispună recalcularea pensiei ce i se cuvine.

La data de 10 mai 2024, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus referință, prin care a solicitat respingerea recursului depus de Radu Bîrcă, ca fiind neîntemeiat.

În conformitate cu art. 249 alin. (3) din Codul administrativ, deciziile în procedura de executare se emit prin încheiere, care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus de Radu Bîrcă la data de 25 aprilie 2024 este în termen, având în vedere că încheierea contestată a fost notificată recurentului, prin intermediul poștei electronice, la 22 aprilie 2024 (f.d.189).

Conform art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră inoportună invitarea părților la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs și referință au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea cauzei.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Completul de judecată notează că în prezenta speță obiectul de examinare în ordine de recurs vizează legalitatea încheierii din 15 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost încetată procedura de executare inițiată la cererea creditorului Radu Bîrcă a documentului executoriu – hotărârea nr. 3-1898/2019 din 26 decembrie 2019.

În corespundere cu art. 249 din Codul administrativ, hotărârile judecătorești și alte titluri executorii se execută conform prevederilor prezentului capitol. Pentru executarea hotărârilor judecătorești și a tranzacțiilor judiciare de împăcare sunt competente instanțele de apel. Executarea este inițiată printr-o cerere a creditorului executării. Prevederile art. 174 se aplică corespunzător.

Conform art. 250 lit. a) din Codul administrativ, titluri executorii sunt: hotărârile judecătorești executorii.

Art. 251 din Codul administrativ reglementează că hotărârile judecătoreștilor sunt executorii după expirarea termenului de apel. Deciziile instanțelor de apel sunt executorii de la emiterea lor. Încheierile judecătoreștilor și ale instanțelor de apel sunt executorii după expirarea termenului de recurs împotriva acestora. Deciziile Curții Supreme de Justiție sunt executorii din momentul emiterii lor.

În temeiul art. 171 alin. (1), (2) din Codul administrativ, actele administrative individuale se execută conform prevederilor prezentului titlu, dacă alte legi nu conțin reglementări derogatorii. Executarea se realizează de către autoritatea publică care a emis actul administrativ individual sau a încheiat contractul administrativ, dacă legea nu prevede altfel. În cazul în care executarea se face împotriva autorității publice în baza unui contract administrativ, competența îi aparține instanței de apel.

În baza art. 174 alin. (1), (3) din Codul administrativ, măsurile de executare trebuie să fie într-un raport rezonabil față de scopul pe care îl au și să fie selectate în așa fel încât să afecteze la minimum individul și societatea. Executarea încetează imediat ce scopul ei este atins.

Potrivit materialelor cauzei, Radu Bîrcă s-a adresat Curții de Apel Chișinău cu cerere privind inițierea procedurii de executare a hotărârii din 26 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, prin care a fost anulată decizia de refuz nr. 51 din 24 mai 2018 a Casei Naționale de Asigurări Sociale; s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual, prin care să dispună recalcularea pensiei care i se cuvine lui Radu Bîrcă, ținându-se cont de salariul funcției, salariul pentru grad special, sporul procentual pentru vechime în serviciu, primite înainte de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente primite în ultimul an de serviciu, precedente concedierii din 29 martie 2018; s-a respins acțiunea în partea încasării prejudiciului moral în sumă de 10 000 de lei; s-a încasat din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul lui Radu Bîrcă suma de 6 500 de lei cu titlu de asistență juridică (f.d.1-3).

Conform art. 253 alin. (3), (4) din Codul administrativ, înaintea desfășurării executării, conducătorul persoanei juridice de drept public este informat în scris despre intenția de executare. Scrisoarea de informare trebuie să indice asupra măsurii de executare care se intenționează și să stabilească un termen pentru îndeplinirea benevolă a obligațiilor de executat. Acest termen nu poate depăși 30 de zile.

Astfel, la 12 ianuarie 2021 Curtea de Apel Chișinău, în temeiul art. 253 Codul administrativ, a expediat Casei Naționale de Asigurări Sociale notificarea cu propunerea executării benevole a actului judecătoresc, fiindu-i stabilit un termen de 15 zile de la recepționarea notificării pentru prezentarea opiniei referitor la executarea/neexecutarea hotărârii din 26 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.28-29).

Prin răspunsul nr. 438 din 27 ianuarie 2022, Casa Națională de Asigurări Sociale a informat Curtea de Apel Chișinău că a recalculat și indexat lui Radu Bîrcă pensia pentru vechime în muncă, începând cu 30 martie 2018, în temeiul hotărârii din 26 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și a prevederilor Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri. Astfel, prin decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sectorul Centru nr. 91/2021/57486, pensia pentru vechime în muncă a lui Radu Bîrcă a fost recalculată în proporție de 56%, pentru o vechime în muncă de 25 ani 07 luni, luând în considerare dispozițiile hotărârii din 26 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani: salariul funcției, salariul pentru gradul special, sporul procentual pentru vechimea în serviciu, primite înainte de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente primite în ultimul an de serviciu, precedente concedierii din 29 martie 2018. Actul administrativ a fost emis în baza documentelor anexate la cererea depusă de creditor la 13 aprilie 2018, după cum urmează: extrasul din ordin nr.156ef. din 28 martie 2018, prin care se confirmă încetarea raportului de serviciu la data de 29 martie 2018, certificatul privind solda bănească nr. 34/5-96 din 10 aprilie 2018, ce reflectă sumele primite înainte de concediere semnat olograf de către părți și certificatul privind vechimea în serviciu nr. 18 din 30 martie 2018, care confirmă vechimea în serviciu de 25 ani 07 luni. Casa Națională de Asigurări Sociale a indicat că pensia pentru vechime în muncă a creditorului Radu Bîrcă a fost recalculată în baza documentelor enunțate, prezentate și emise de Inspectoratul

General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, care reflectă solda bănească de 86 371,06 lei pentru 12 luni precedente concedierii din 29 martie 2018 (media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente primite în ultimul an de serviciu), și salariul funcției (2 000 de lei), salariul pentru gradul special (500 de lei), sporul procentual pentru vechimea în serviciu (40%) și certificatul privind vechimea în serviciu, care expres prevede că vechimea calendaristică de 25 ani 07 luni o are atinsă la data concedierii 29 martie 2018, și nici de cum la situația din 2015 când a fost acordată primar pensia. Prin urmare, recalcularea pensiei pentru vechime în muncă s-a efectuat pentru vechimea atinsă în serviciu de 25 ani 07 luni, în baza condițiilor de pensionare la momentul eliberării din serviciu, anul 2018, care reglementau vechimea în serviciu necesară de 23 ani 06 luni, dar nu la momentul pensionării primare în anul 2015. Astfel, recalcularea pensiei s-a efectuat aplicând două condiții cumulative realizate la încetarea raportului de serviciu a lui Radu Bîrcă - la 29 martie 2018, vechimea în muncă acumulată de 25 ani 07 luni și solda bănească primită înainte de concediere (f.d.32).

Ulterior, la rejudecarea cauzei, Curtea de Apel Chișinău, prin notificarea din 19 mai 2022 a solicitat Casei Naționale de Asigurări Sociale prezentarea dosarului administrativ, care să conțină decizia de stabilire inițială a pensiei lui Radu Bîrcă în anul 2015 și toate documentele care au stat la baza stabilirii pensiei acestuia, cât și calcul detaliat, cu indicarea sumelor retribuției muncii lui Radu Bîrcă, care au fost luate în considerare la stabilirea mărimii pensiei creditorului în baza hotărârii din 26 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și a procentului din suma soldei, pentru fiecare an complet de vechime în serviciu peste vechimea stabilită la art. 13 lit. a) din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, în vederea emiterii unei decizii legale și întemeiate pe caz (f.d.93-94).

Prin răspunsul din 15 iunie 2022, Casa Națională de Asigurări Sociale a prezentat Curții de Apel Chișinău calculele detaliate cu privire la calcularea pensiei pentru vechime în muncă a creditorului Boris Bîrcă, precum și actele solicitate (f.d.96-98).

Drept urmare, ținând cont de prevederile art. 174 alin. (3) din Codul administrativ, Curtea de Apel Chișinău întemeiat a conchis că actul judecătoresc, pus spre executare silită, a fost executat benevol de Casa Națională de Asigurări Sociale și deoarece cererea de executare a actului judecătoresc și-a atins scopul, în atare împrejurări urmează a se înceta procedura de executare inițiată la cererea depusă de creditorul Radu Bîrcă a documentului executoriu – hotărârea din 26 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Aici, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că prin decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sectorul Centru din 01 octombrie 2021, s-a recalculat și indexat pensia pentru vechime în muncă a creditorului Radu Bîrcă, începând cu 30 martie 2018, fiind stabilită vechimea în muncă acumulată de 25 ani 07 luni, luând în considerare extrasul din ordin cu nr. 156ef. din 28 martie 2018 prin care se adeverește încetarea raportului de serviciu la data de 29 martie 2018, certificatul privind solda bănească cu nr. 34/5-96 10 aprilie 2018, reflectând sumele primite înainte de concediere semnat olograf de către părți și certificatul privind vechimea în serviciu cu nr. 18 din 30 martie 2018, s-a efectuat următorul calcul a cuantumului pensiei, după cum urmează: - suma totală pentru 12 luni precedente concedierii – 86 371,06 : 12 luni = 71 975,59 de lei + grad special 500

lei + salariul de funcție 2 000, 00 lei + spor pentru vechime în serviciu 1 000, 00 lei = 10 697,59 lei (solda din care se calculează procentul pensiei) x 56% pentru o vechime prevăzută la anul 2018 de 23 ani 06 luni) = 5 990,65 de lei.

În context, nu poate fi reținut argumentul invocat de Radu Bîrcă, care nu este de acord cu calculul pensiei, precum că Casa Națională de Asigurări Sociale nu a executat integral și în modul corespunzător hotărârea din 26 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, întrucât vine în contradicție cu actele cauzei. Or, faptul că Radu Bîrcă își manifestă dezacordul cu decizia nr. 91/2021/57486 din 01 octombrie 2021 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru mun. Chișinău nu poate constitui drept temei justificativ de a considera că debitorul nu a executat în tocmai documentul executoriu și de a iniția în privința acestuia procedura de executare silită.

La fel, nu poate fi admis argumentul recursului că mărimea pensiei ar fi de 59 % și nu de 56 % așa cum a stabilit Casa Națională de Asigurări Sociale, pe motivul pretins de Radu Bîrcă precum că ar avea acumulați 3 ani peste vechimea stabilită la art. 13 lit. a) din Legea nr. 1544/1993. Or, baza de calcul a vechimii în muncă, reieșind din norma enunțată mai sus, constituie condițiile de pensionare la momentul eliberării din serviciu – anul 2018 (adică vechimea de 23 ani 06 luni) și nu condițiile de pensionare primare în anul 2015. Respectiv, cele 3% au fost adăugate pentru 2 ani compleți vechime în muncă, și nu pentru 3 ani (25 ani 07 luni – 23 ani 06 luni).

Totodată, se menționează că la calculul vechimii corect s-a reținut certificatul nr. 34/5-96 din 10 aprilie 2018 emis de către Inspectoratul General al Poliției, fiindcă anume acesta a stat la baza emiterii hotărârii din 26 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

Subsecvent, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază critic și alegația recurentului, potrivit căreia în încheierea din 15 aprilie 2024 instanța de judecată indică că pensia lui Radu Bîrcă a fost recalculată de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu toate că decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale din 01 octombrie 2021 este de stabilire a pensiei, deși conform hotărârii din 26 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost obligată să dispună recalcularea pensiei ce i se cuvine lui Radu Bîrcă.

La acest aspect se observă că Casa Teritorială de Asigurări Sociale sectorul Centru mun. Chișinău prin decizia nr. 91/2021/57486 din 01 octombrie 2021 a modificat pensia începând cu data de 30 martie 2018 și nicidecum nu i-a stabilit lui Radu Bîrcă pensia pentru vechime în muncă (f.d.19).

Subsidiar, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu va reține ca fiind aplicabilă situației lui Radu Bîrcă poziția instanței ierarhic inferioare precum că art. 61 din Legea nr.1544/1993 nu prevede în niciun fel faptul, că militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne au dreptul la recalcularea pensiei în cazul, în care au fost reîncadrați în funcție și au activat în continuare în funcția deținută anterior, prin ce li s-a mărit perioada de vechime în muncă. Or, acest raționament ține de fondul cauzei, care a fost soluționat prin hotărârea din 26 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, și nu desființează încheierea din 15 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Din considerentele menționate, și având în vedere că scopul executării hotărârii din 26 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost atins prin executarea benevolă a acesteia de către autoritatea publică debitoare, completul de

judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Radu Bîrcă.

Se menține încheierea din 15 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea lui Radu Bîrcă cu privire la inițierea procedurii de executare a hotărârii judecătorești.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă